

Beslut

Datum
2020-05-11

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-163-2020

Dossiénr
NVR2051922

Beslut för bildande av naturreservatet Falkberget

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Falkberget
NVR-id: 2051922
Kommun: Bräcke
Län: Jämtland
Väggkarta: 149 Ånge
Lägesbeskrivning: Ca 1 km väster om Östbyn och 20 km nordöst om Gällö
Centrumkoordinater: N: 6984668 E: 518552 (SWEREF99 TM)
Fastigheter: Del av Holmsjö 1:89, Lillgården 1:3 och Östbyn S:2
Ägare: Persson Invest Skog AB samt enskild markägare
Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal: 24 hektar, varav 20 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	3
Föreskrifter	4
Undantag från föreskrifterna	6
Skötselplan.....	7
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	7
Länsstyrelsens bedömning	8
Naturvärdesinventeringar.....	9
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	9
Konsekvensutredning	10
Upplysningar	10
Bilagor	12

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Falkberget**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets kalkbarrskog, lövträdsrika skog och andra ingående naturmiljöer ska bevaras och utvecklas.

Syftet uppnås huvudsakligen genom fri utveckling. Syftet kan även nås genom småskalig avveckling av granar för att gynna naturvärden knutna till lövträd och kalkbarrskog samt genom skogsbete för att gynna naturvärden knutna till kalkbarrskog.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Kalkbarrskog med naturlig hydrologi, samt dess förekomst av kalkgynnade kärlväxter och marksvampar.
- Lövträdsrik skog på kalkrik mark med stor ljusinstrålning och/eller hög luftfuktighet, samt dess förekomst av ved- och barklevande mossor, lavar och svampar.

Beskrivning av området

Naturreservatet är beläget i Bräcke kommun, cirka en kilometer väster om Östbyn på Börjesjöns västra strand, och utgör en del av Falkbergets sydostsluttning. Berggrunden består av den sura och relativt svårvittrade berggrunden revsundsgranit. Jordarten utgörs av moig och blockfattig morän med högt kalkinnehåll. I och ovanför branten upp mot Falkberget går dock berget i dagen på

många ställen. I brantens nedre delar blir jordlagret mäktigare och påverkas tydligt av rörligt markvatten.

Naturreseptatet är 24 hektar stort och utgörs till största delen av grov granskog på bördig mark. Marken är tydligt kalkpåverkad och förekomsten av kalkgynnade kärlväxter och marksvampar är stor. Inslaget av lövträd varierar men är i flera delar påtagligt. Bergbranten upp mot nordväst domineras av äldre asp- och tallskog. I nedre delen av branten är asp bitvis det dominerande trädslaget och den har ofta växt sig mycket grov. I norra delen av branten är aspen klenare och knotigare och inslaget av björk större. Ovanför branten finns ett flackare parti med hållmarkstallskog.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 4. Se även artförteckningen, bilaga 5.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreseptatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreseptatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreseptatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. kulvertera dike, dämna, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,

6. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
7. införa för området främmande växt- eller djurart,
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
9. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark,
10. framföra motordrivet fordon i terräng.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

11. uppföra nya jakttorn,
12. dikesrensa.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. utmärkning och röjning av gammal körväg,
4. utglesning av gran i trädsikt genom ringbarkning eller liknande i område som markeras på karta, bilaga 1,
5. skogsbetesdrift och anordningar som krävs för att genomföra detta i område som markeras på karta, bilaga 1,
6. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
7. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,

2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

5. genomföra eller bedriva organiserat friluftsliv, tävlingar, lägerverksamhet, militär övningsverksamhet eller andra organiserade arrangemang.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, inklusive att framföra motordrivet fordon, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst, vid sjukfall samt vid polisiära ärenden,
- d) länsstyrelsepersonal att i tjänsteärenden framföra motordrivet fordon,
- e) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- h) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare terränggående motorfordon (≤ 450 kg),
- i) normalt underhåll av befintliga vägar som markeras på karta, bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3,
- j) att efter samråd med Länsstyrelsen framföra motordrivet fordon genom del av naturreservatet öster om befintlig skogsbilväg i samband med skötsel och brukande av skogsmark på fastigheten Holmsjön 1:89.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Länsstyrelsen genomförde en naturvärdesinventering i området år 2005. Länsstyrelsen genomförde ytterligare en naturvärdesinventering 2008 och tog fram ett förslag till avgränsning för naturreservat samma år. Efter godkännande från Naturvårdsverket och efter flera gränsändringar i dialog med markägare kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser vilket färdigställdes 2011.

Uppdragen att värdera objektet och sköta förhandlingen har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingen inleddes 2010 och slutfördes 2013. Förhandlingen inleddes 2010 och avslutades 2014 då alla överenskommelser om intrångsersättningar med berörda markägare var klara.

Under 2020 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Fem yttranden inkom under remisstiden, varav två utan erinran. Länsstyrelsen har tagit samtliga yttranden i beaktande i sitt beslut om naturreservatet.

Raeditievaerie sameby yttrar sig om att större åtgärder inom naturreservatet ska samrådas med samebyn. Länsstyrelsen kommer att samråda alla större åtgärder inom naturreservatet med berörda samebyar innan de utförs.

En privatperson yttrar sig bland annat mot ringbarkning som skötselåtgärd inom naturreservat, samt att eventuella vindfällan och stormskadad skog kommer att lämnas kvar. Personen menar att detta ökar risken för spridning av granbarkborre.

Länsstyrelsen bedömer att åtgärden med ringbarkning går att genomföra utan ökad risk för spridning. Länsstyrelsen utgår från de vägledningar och rekommendationer som tagits fram gällande granbarkborre i skyddade områden och kommer inte att utföra några åtgärder som riskerar att bidra till eller förvärra granbarkborreangrepp i skogslandskapet. Länsstyrelsen tar inte ut vindfällan ur naturreservatet då detta strider mot naturreservatets syfte.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet utgörs till stor del av kalkbarrskog som är en underrepresenterad skogstyp både nationellt och i länet och är en prioriterad skogstyp enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark*. Delar av kalkbarrskogen kan betecknas som högbonitetsskog som också är en prioriterad skogstyp. Trots att delar av granskogen brukats som ängsmark för omkring 100-år sedan har såväl markstrukturer som skogliga strukturer återgått till ett närmast naturligt tillstånd, vilket bland annat bekräftas av ett flertal fynd av marksvampar som anses vara goda signalarter för kontinuitetsskogar. Den ingående granskogen utgör omkring 12 hektar och omfattar en förhållandevis stor och sammanhängande värdekärna för kalkbarrskog. Delar av denna värdekärna är också utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer att kalkbarrskogen har mycket höga naturvärden och att det finns goda möjligheter att den kan hysa ett stort antal rödlistade marksvampar knutna till kalkrika kontinuitetsskogar.

Branten ovanför granskogen utgörs till stora delar av en sen lövsuccesion med främst asp och björk som är cirka 3,5 hektar stor. Det som främst utmärker denna lövträdsdominerade del, förutom den kalkrika marken, är kombinationen av stor ljusinstrålning i den branta sluttningen och relativt hög luftfuktighet tack vare närheten till vatten. Detta är förutsättningar som kan bärga för en särskilt rik kryptogamflora på främst asparna. En förhållandevis rik förekomst av stiftgelélav *Collema* indikerar att många fler rödlistade kryptogamer skulle kunna hittas vid en noggrannare genomgång. Förekomsten av rörligt och näringsrikt markvatten i vissa delar har också resulterat i att ett flertal mycket grova aspar bildats, vilket är värdefulla nyckelelement för många artgrupper. Även i granskogen finns ett bitvis stort lövträdsinslag. Medelålders till sena lövsuccesioner är precis som kalkbarrskog en underrepresenterad skogstyp och prioriterad för formellt skydd enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark*.

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att området i sin helhet hyser mycket höga naturvärden. Såväl kalkbarrskogar som sena lövsuccessioner förekommer naturligt på små avgränsade partier. Bevarandet av de arter som är knutna till dessa skogsmiljöer är därför inte beroende av stora sammanhängande skyddade områden på samma sätt som många av naturskogens arter. Länsstyrelsen bedömer därför att det föreslagna naturreservatets storlek är tillräcklig för att uppfylla syftet med områdesskyddet.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att naturvärdena knutna till kalkbarrskog och lövträd skulle gynnas av en viss utglesning av gran i trädskiktet. Länsstyrelsen bedömer även att naturvärden knutna till kalkbarrskog skulle kunna gynnas av skogsbete.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Skogsstyrelsen har registrerat två nyckelbiotoper i området. Den ena nyckelbiotopen (objektid: 2904682) registrerades 1996 och utgörs av kalkbarrskog och den andra nyckelbiotopen (objektid: 2934062) registrerades 1998 och utgörs av gransumpskog och kalkbarrskog. Den totala arealen nyckelbiotop inom naturreservatet är nio hektar.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet ingår i område av riksintresse för rennäring (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet. Att skogsmarken, i och med bildande av naturreservat, skyddas mot avverkning bedöms ha en positiv inverkan för renbetet på landskapsnivå.

Naturreservatet ligger även inom område med särskilt behov av hinderfrihet av riksintresse för Försvarsmakten enligt (enligt 3 kap. 9 § miljöbalken) samt inom område av riksintresse för vattendraget Gimån (enligt 4 kap. 6 § miljöbalken). Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet inte påverkar något av dessa riksintressen.

Gällande översiktsplan för Bräcke kommun antogs 2003. Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området. Enligt Vindkraft i Bräcke kommun, Tillägg till översiktsplan från 2017, ligger naturreservatet inom område där enstaka vindkraftverk och mindre grupper kan provas. Länsstyrelsen bedömer därmed att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chefsjurist Jon Paulsson, chef för naturskydd och förvaltning Per Sander samt handläggare Lisa Linck, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Jöran Hägglund
(beslutande)

Lisa Linck
(föredragande)

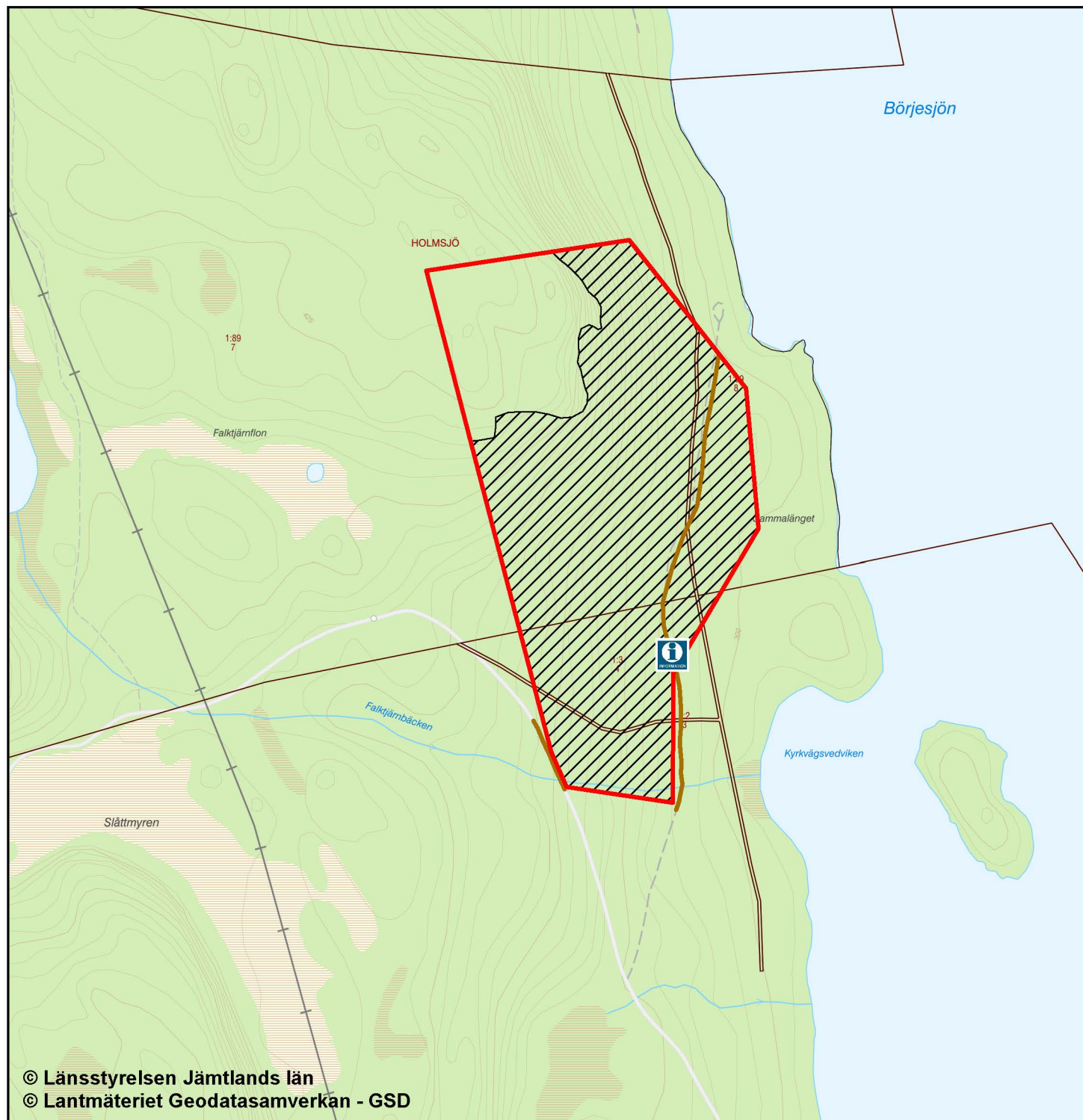

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Underhåll av väg
4. Skötselplan
- 4a. Skötselplankarta
5. Artförteckning

Naturreseptatet Falkberget Beslutskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

- Gräns för naturreseptatet Falkberget
- Informationstavla som omfattas av föreskrift B2
- Område som omfattas av föreskrift B4 och B5
- Vägar som omfattas av undantag i) från föreskrifterna

0 500 m

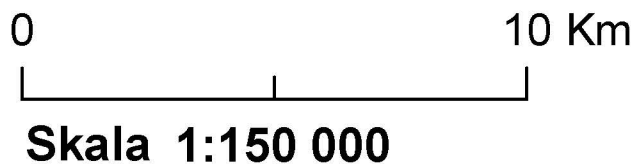
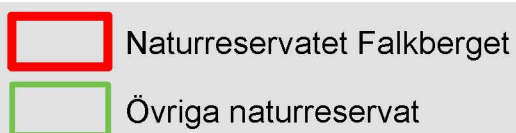
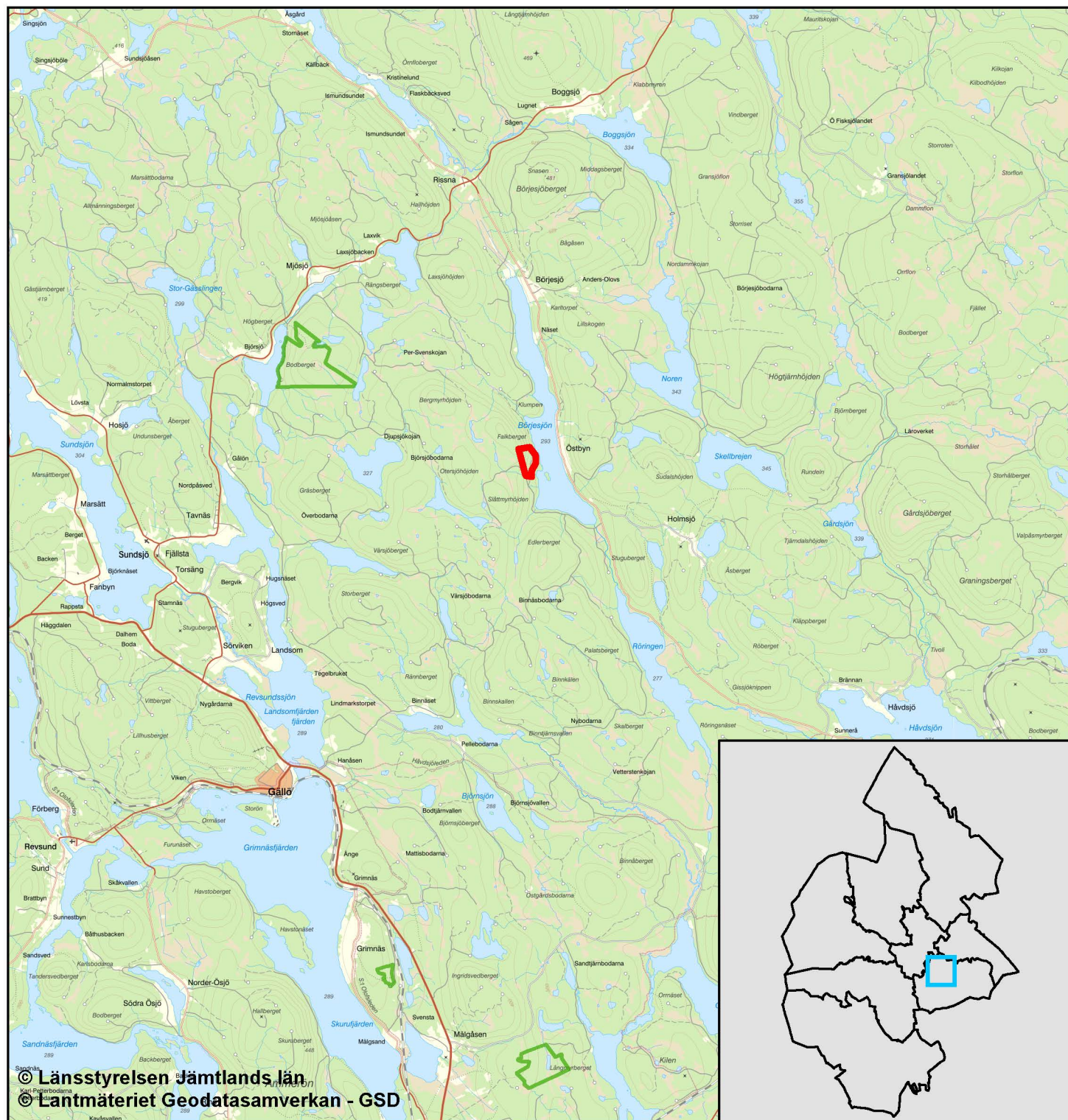
Skala 1:8 000

Naturreservatet Falkberget

Översiktskarta

Bilaga 3

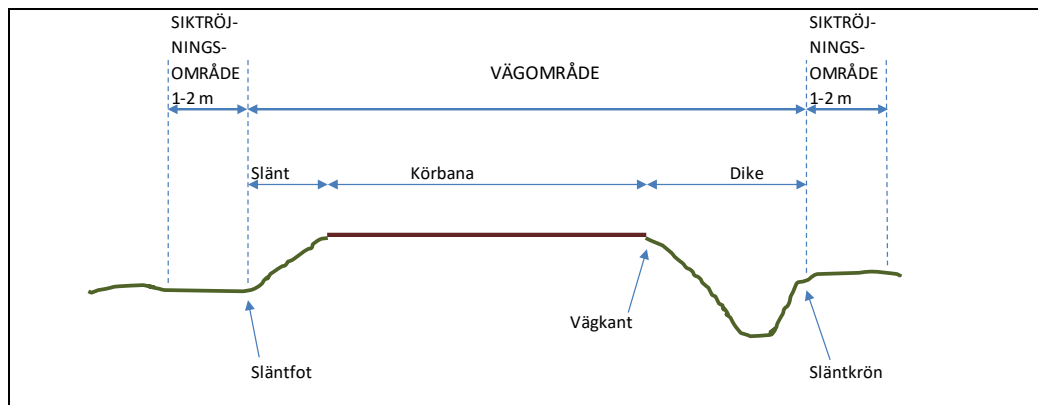
Underhåll av väg

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

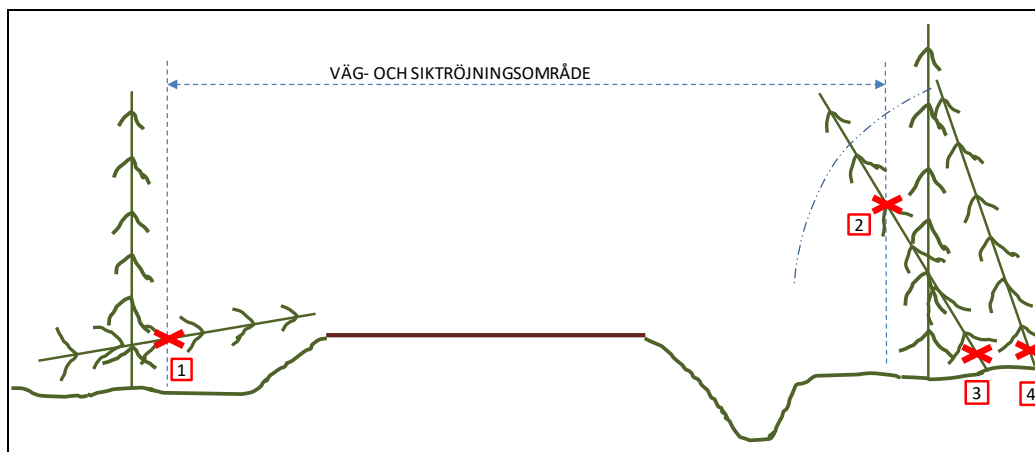
Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länsstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kantträd med mera, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Falkberget

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	6
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP).....	6
PLANDEL.....	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	7
Skötselområde A – Kalkbarrskog och lövträdsrik skog (19 hektar).....	7
Skötselområde B – Hällmarkstallskog (4,5 hektar)	8
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	8
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	9
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	9
Övriga uppgifter.....	9
Samråd med rennäringen	9
Uppföljning	10
Tillsyn.....	10
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	10
Källförteckning	10

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets kalkbarrskog, lövträdsrika skog och andra ingående naturmiljöer ska bevaras och utvecklas.

Syftet uppnås huvudsakligen genom fri utveckling. Syftet kan även nås genom småskalig avveckling av granar för att gynna naturvärden knutna till lövträd och kalkbarrskog samt genom skogsbyte för att gynna naturvärden knutna till kalkbarrskog.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data	
Naturreservatets namn	Falkberget
Län	Jämtland
Kommun	Bräcke
Fastigheter	Del av Holmsjö 1:89, Lillgården 1:3 och Östbyn S:2
Markägare	Persson Invest Skog AB samt enskild markägare
Areal	24 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

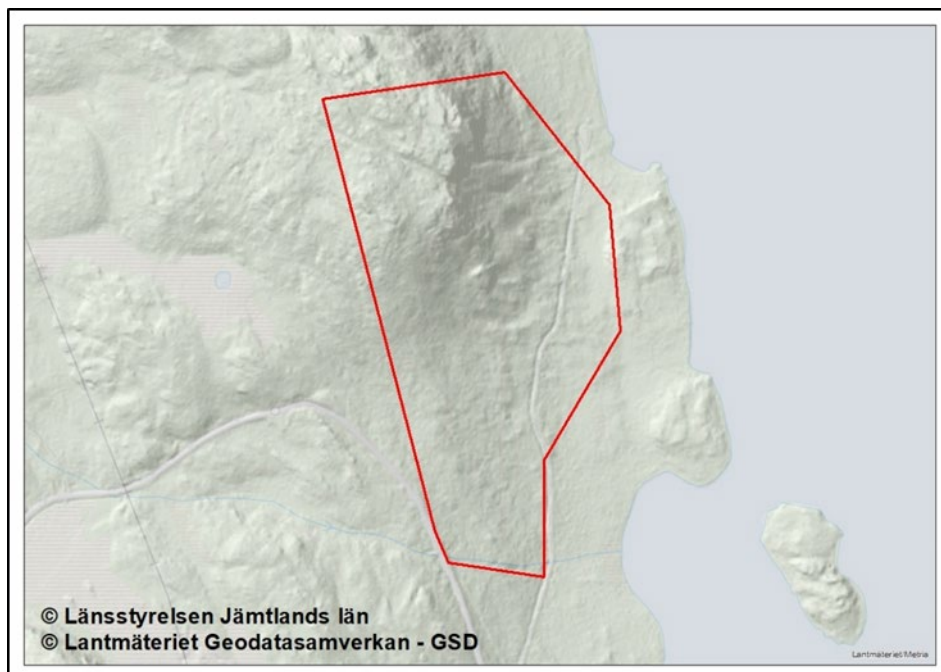
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet utgör en del av Falkbergets sydostsluttning ner mot Börjesjön, på gränsen mellan Revsunds och Sundsjö församlingar i Bräcke kommun.

Geologiska förhållanden

Falkberget ligger i det Östjämtska bergkullelandskapet. Här består urberget av revsundsgranit som är en sur och relativt svårvittrad bergart. Urberget täcks av moig och blockfattig morän med högt kalkinnehåll. I och ovanför branten upp mot Falkberget går dock berget i dagen på många ställen. I brantens nedre delar blir jordlagret mäktigare och påverkas tydligt av rörligt markvatten. Altituden varierar mellan 310 till 430 meter över havet.

Figur 1. Höjdsuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Falkberget.

Skogen

Merparten av naturreservatet utgörs av grov granskog på bördig mark i Falkbergets sydostsluttning. Marken är tydligt kalkpåverkad och kalkindikerande örter som blåsippa *Hepatica nobilis* (S), vårärt *Lathyrus vernus* (S), liljekonvalj *Convallaria majalis*, skogsvicker *Vicia sylvatica* och vispstarr *Carex digitata* förekommer rikligt. Även guckusko *Cypripedium calceolus* (S), svart trolldruva *Actaea spicata* (S), kransrams *Polygonatum verticillatum* (S) och tibast *Daphne mezereum* (S) växer spritt. Bland de kalkgynnade svamparna är svavelrisk *Lactarius scrobiculatus* (S) och besk vaxskivling *Hygrophorus erubescens* vanliga. Lökspindlingar *Cortinarius* subg. *Phlegmacium* (S), korallfingersvampar *Ramaria* subg. *Ramaria* (S), korktaggsvampar *Hydnellum* sp. (S) med mera förekommer också inom området. I bottenskiktet dominerar kranshakmossa *Rhytidiadelphus triquetrus* på stora områden. Granskogen är grov och snabbväxande, vilket gör att träden knappast blir mycket mer än hundra år innan de dör. Det finns både stående och liggande döda träd spritt i området, men förutom på små partier är mängden död ved sparsam till måttlig. Den döda veden utgörs främst av granar som har dött de senaste 20 åren, men även betydligt äldre lågor förekommer. Fynden av rödlistade eller sällsynta vedsvampar på granlågorna är ganska få och utgörs främst av enstaka rynkskinn *Phlebia centrifuga* (VU, S), rosentickor *Fomitopsis rosea* (NT, S), ulltickor *Phellinus ferrugineofuscus* (NT, S) och gränstickor *Phellinus nigrolimitatus* (NT, S). Även en del tallågor förekommer och ett överraskande fynd av urskogstikka *Antrodia primaeva* (EN). Inslaget av lövträd varierar inom området men i flera delar är det påtagligt. Det är främst aspförekomsten som karaktäriserar området och många av asparna är ordentligt grova med brösthöjdsdiametrar kring 60 centimeter, enstaka till och med över 70 centimeter. Övriga lövträd utgörs främst av björk och sälg. De flesta sälarna är gamla, grova och

lunglavsbeklädda *Lobaria pulmonaria* (NT, S), och på flera växer det doftticken *Haploporus odoratus* (VU, S).

Delar av den örtrika granskogen har enligt Laga skiftet (1870) brukats som ängsmark (se vidare under "Kulturhistoria") vilket innebär att trädsiktet på den tiden troligen var glest över delar av området. I dagens skogsmark ser man få spår av detta, men av de historiska dokumenten kan man dra slutsatsen att det har varit ett visst kontinuitetsbrott både i förekomsten av levande värdträd för mykorrhizasvampar och av döda träd i olika nedbrytningsstadier. Trots detta har flera mykorrhizasvampar, som anses känsliga för brott i den skogliga kontinuiteten, hittats i delar som enligt lagaskifteskartan brukats som ängsmark. Exempel på dessa svampar är svart taggsvamp *Phellodon niger* (NT), blå taggsvamp *Hydnellum caeruleum* (NT), orange taggsvamp *Hydnellum aurantiacum* (NT) och gul fingersvamp *Ramaria flava*.

Skogskärret

Områdets östligaste del utgörs av ett långsmalt trädbevuxet kärr som sträcker sig i nord-sydlig riktning. Detta kärr påverkas i stor utsträckning av det näringsrika markvattnet som silar ner från Falkberget i väster. Mot öster, utanför reservatsförslagen, angränsar ett par skogsklädda kullar med betydligt fattigare vegetation än på kärrets västra sida. Kärret är till stora delar bevuxet med gran och björk av klenare dimensioner och fältsiktet domineras av bland annat älggräs *Filipendula ulmaria* och skogsfräken *Equisetum sylvaticum*, men det mest iögonenfallande inslaget är den stora förekomsten av guckusko.

Branten

Den nordvästra delen av naturreservatet är mycket brant. Granskogen i den nedre delen av sluttningen övergår här till en betydligt mer ljusöppen tall- och lövträdsrik skog. Asp är bitvis det dominerande trädslaget och den har ofta växt sig mycket grov. I norra delen av branten är markförhållandena sämre och aspen blir betydligt klenare och knotigare samtidigt som björkinslaget ökar betydligt. I denna del är många av asparna prydda med stiftgelélav *Collema furfuraceum* (NT). I hela branten syns spår efter dimensionsavverkad tall i form av grova gamla stubbar. Även en del klenare tall har avverkats troligen för husbehovsvirke. Trots avverkningarna finns gott om gamla tallar kvar även om det generellt är de senvuxna och knotiga eller på annat sätt skadade träden som blivit kvar. Brandljud förekommer på flera tallar. Främst uppe i den solöppna branten, men även i den mer skuggiga sluttningen nedanför, finns ett flertal partier där berget går i dagen och bildar branta klippsidor, så kallade lodytor. Trots att stenen i sig utgörs av sur och svårvittrad granit förekommer det på flera ställen ändå en rik och intressant moss- och lavflora bestående av bland annat fällmossa *Antitrichia curtipendula*, lunglav och skrovellav *Lobaria scrobiculata* (NT). Kalken i omgivande jordlager påverkar alltså även vegetationen på de annars näringsfattiga lodytorna, troligen främst genom sippervatten och regnstänk.

Hällmarkstallskogen

Ovanför branten tar ett flackare hällmarksimpediment vid, vilket karaktäriseras av ett glest trädsikt av gamla och senväxta tallar. Markvegetationen är mycket örtfattig. Hällarna är täckta av renlavar och ris och i svackorna däremellan dominerar oftast blåbärsris. Skogen är

dimensionsavverkad vilket gör att det än i dag är stor brist på grövre tallar, men bland de kläna och ibland krokiga tallarna som dominerar beståndet finns fortfarande en mängd riktigt gamla träd. I området finns både torrakor och lågor, men de är ganska fåtaliga och oftast av kläna dimensioner. De sågade stamdelar som lämnades kvar vid dimensionsavverkningen är av grövre dimensioner och utgör därför ett värdefullt tillskott till den döda veden. Även i denna del hittar man spår efter tidigare skogsbränder.

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2015: *EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad. S = Signalart (Skogsstyrelsen 2000, 2014).*

Kulturhistoria

Falkbergets örtrika sluttningar, ner mot Börjesjön har åtminstone under 1800-talets senare hälft nyttjats av Östbyns bönder både för bete och för att ta vinterfoder till sina tamdjur. På laga skifteskartan från 1870 är delar av sluttningen markerad som ängsmark och av namnen "Löfswed, "Kyrkovägsswed" med flera kan man dra slutsatsen att man utnyttjat branden för att röja upp ängsmarkerna. Mycket tyder på att ängslandskapet inte varit helt öppet utan snarare rikt på både träd och buskar. Mellan svedjorna och sjön låg "Gammelänget" inhägnat med en gärdesgård. Denna del utgjordes till stora delar av odlingar (åkermark), men även till viss del av ängsmark och slåttermyr. Namnet "Gammelänget" kan man fortfarande hitta på moderna kartor och flera av de gamla odlingarna syns fortfarande tydligt i terrängen som delvis öppna lövrika partier. Odlingarna har säkert brukats långt in på 1900-talet, medan ängsmarkerna ovanför fått växa igen och nu hyser omkring 100-årig grov granskog. Mer sentida gärdesgårdsrester visar dock att de örtrika sluttningarna nyttjats för bete långt efter att ängsmarken börjat växa igen. Flera av svedjorna ingår i naturreservatet medan den inhägnade gamla odlingsmarken ligger utanför.

Från Kyrkväg-svedviken strax sydost om naturreservatet leder enligt Laga skifteskartan "Kyrkovägen", vilken troligen användes av bönderna i Östbyn för att ta sig till kyrkan i Sundsjö, sedan de först passerat Börjesjön med båt eller över isen. På skrå i sluttningen är även en "fästig" markerad på Laga skifteskartan. Denna stig är möjligen densamma som den gamla igenväxta körväg man ännu kan följa genom området. Körvägen har varit väl uppbyggd med stensättningar i de mest lutande partierna.

Det finns inga registrerade kultur- eller fornlämningar inom naturreservatet.

Naturvårdsarter

Det har inte utförts någon systematisk inventering i området men totalt har 16 rödlistade arter, varav två är hotade (VU) och en är starkt hotad (EN), hittats vid naturvärdesinventeringar i området. Se separat artförteckning i bilaga 5 för vidare information.

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget nyttjas för renskötsel av Raedtievaerie, Jijnjevaerie, Jovnevaerie och Ohredahke samebyar. Större delen av naturreservatet utgör kärnområde av riksintresse (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken) för Raedtievaerie sameby. Kärnområdet utgörs av

vinterbetesland. Jijnjevaerie och Jovnevaerie samebyar har flyttleder av riksintresse (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken) i eller i nära anslutning till naturreservatet.

Friluftsliv

Området används huvudsakligen som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Kalkbarrskog med naturlig hydrologi, samt dess förekomst av kalkgynnade kärlväxter och marksvampar.
- Lövträdsrik skog på kalkrik mark med stor ljusinstrålning och/eller hög luftfuktighet, samt dess förekomst av ved- och barklevande mossor, lavar och svampar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 1. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet, men de har inte heller eftersökts. Den lövträdsrika miljön i naturreservatet är relevant för de berörda arterna och åtgärdsprogrammet har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet, men de har inte heller eftersökts. Den lövträdsrika miljön i naturreservatet är relevant för de berörda arterna och åtgärdsprogrammet har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i två skötselområden (A och B) där förvaltningen av områdets skogliga naturvärden skiljer sig åt.

Skötselområde A – Kalkbarrskog och lövträdsrik skog (19 hektar)

Beskrivning

Större delen av skötselområdet utgörs av grandominerad skog på näringsrik, kalkrik mark med stor förekomst av kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Granskogen är grov och snabbväxande. Inslaget av lövträd varierar men är i flera delar påtagligt. Lövträdsinslaget utgörs främst av gamla grova aspar men även av björk och sälg. I övre delen av branten i nordvästra delen av skötselområdet övergår granskogen i betydligt mer ljusöppen tall- och lövträdsrik skog. Asp är bitvis det dominerade trädslaget och den har ofta växt sig mycket grov. I norra delen av branten är markförhållandena sämre och aspen blir betydligt klenare och knotigare samtidigt som björkinslaget ökar betydligt.

Skötselområdet hyser höga naturvärden knutna till den kalkrika jordmånen och det bitvis stora inslaget av lövträd. I de branta partierna kommer naturvärdena knutna till lövträd att bestå och utvecklas utan någon naturvårdande skötsel och i dessa delar planeras inga skötselåtgärder i dagsläget. I den mer högbonitära gransluttningen kommer dock lövträdsandelen att minska till följd av naturlig succession. Där finns ett antal grova aspar och sälgar med höga naturvärden. För att förlänga livet på dessa naturvärdesträd och för att eventuellt möjliggöra en viss återväxt av lövträd i området samt för att gynna naturvärden knutna till kalkbarrskog kan småskalig ringbarkning eller dylikt av granar komma att utföras i skötselområdet. För att gynna kalkgynnade marksvampar kan även bete komma att införas. I branten finns spår av tidigare bränder men naturvårdsbränning kommer inte att utföras i skötselområdet. Nyttan av en naturvårdsbränning är tveksam och det vore i det närmaste omöjligt att bränna delar av området utan att riskera att branden sprider sig utanför naturreservatets gränser.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av grandominerad kalkbarrskog med ett till stora delar stort lövträdsinslag samt ljusöppen tall- och lövträdsrik skog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Skötselområdet kan även vara präglad av bete och en viss luckighet i trädskiktet. Det ska inom en överskådlig framtid finnas ett fortsatt stort inslag av lövträd i skötselområdet. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna kalkgynnade kärlväxter och marksvampar samt ved- och barklevande mossor, lavar, svampar och insekter. Arealen kalkbarrskog och lövträdsrik skog ska vara 19 hektar.

Förvaltningsinriktning

Fri utveckling i kombination med åtgärder för att gynna naturvärden knutna till lövträd och kalkbarrskog.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsrik skog och kalkbarrskog, inklusive inventering av hotade arter på lövträd och kalkgynnade marksvampar.
- Utförande av åtgärder enligt plan vilket kan innebära småskalig avveckling av granar genom ringbarkning eller liknande. Detta i syfte att gynna lövträd och ljuskrävande arter på lövträd samt gynna kalkgynnade marksvampar genom att öka ljusinsläppet till marken.
- Extensivt skogsbete, inklusive uppförande av anordningar som behövs för denna åtgärd exempelvis stängsling, för att gynna naturvärden knutna till kalkbarrskog.

Skötselområde B – Hällmarkstallskog (4,5 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av hällmarkstallskog med ett glest trädskikt bestående av gamla och senvuxna tallar. Skogen är dimensionsavverkad vilket gör att det än i dag är stor brist på grövre tallar, men bland de klena och ibland krokiga tallarna som dominerar beståndet finns fortfarande en mängd riktigt gamla träd. Förekomsten av död ved är sparsam och utgörs främst av torrakor och lågor av klenare dimensioner. Det finns även en del sågade stamdelar av grövre dimensioner som lämnats kvar vid dimensionsavverkningen. Även i detta skötselområde finns spår efter tidigare skogsbränder.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av talldominerad naturskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av fri utveckling. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande svampar och lavar samt vedlevande insekter. Arealen talldominerad naturskog ska vara 4,5 hektar.

Förvaltningsinriktning

Fri utveckling.

Skötselåtgärder

- Inga, bevarandemålen nås genom fri utveckling.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Falkberget är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett större antal besökare.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Dessutom ska följande lägre prioriterad åtgärd vara möjlig att utföra:

- Uppmärkning och röjning av den gamla körvägen som leder genom området i slutningen nedanför berget.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 2. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
A	Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsrik skog och kalkbarrskog	3	Inom 10 år	Engångsåtgärd
A	Åtgärder enligt plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsrik skog och kalkbarrskog	3	Enligt plan	Enligt plan
A	Skogsbete	3	Inom 10 år	Återkommande
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla	1	Inom 1 år	Underhåll vid behov
Friluftsliv	Utmärkning och röjning av gammal körväg	3	Inom 10 år	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Samråd med rennäringen

Innan någon större skötselåtgärd genomförs, ska samråd ske med berörd sameby.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

Bräcke kommun 2003. Översiktsplan för Bräcke kommun.

Bräcke kommun 2017. Vindkraft i Bräcke kommun. Tillägg till Översiktsplan.

Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45

Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31

Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012-2021. Diariennr. 511-3838-2012.

Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.

Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.

Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.

Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.

Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturvärden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.

Skogsstyrelsen 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Källor på internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
 Lantmäteriet. Historiska kartor. Laga skifte över Östbyn 1870 (23-SUD-71), Ekonomiska kartan Östbyn 1967 (J133-18F7f69). <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.
 Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.
 Naturvårdsverket. Vägledning för arbetet med att bilda naturreservat. <http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>
 Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Forsök: <https://app.raa.se/open/forsok/>
 Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland
 Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen <http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>
 Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

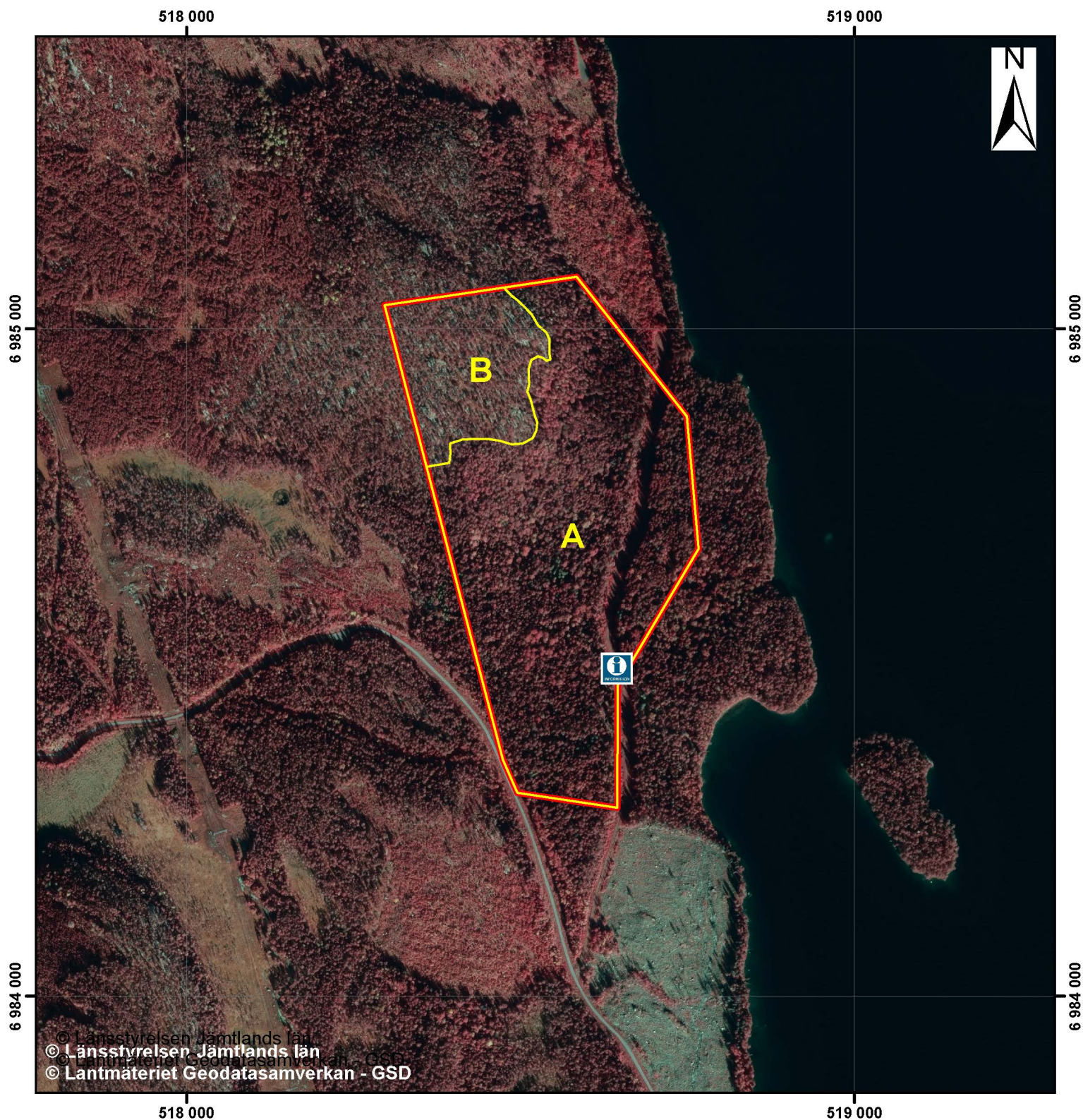
Ej tryckta källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatas 2019-09-05. ©
 Sveriges geologiska undersökning (SGU)
 Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Falkberget Skötselplankarta

 Gräns för naturreservatet

Informationstavla

Skötselområde

 A - Utglesning av trädskikt, bete

 B - Fri utveckling

0 500 m

Skala 1:8 000

Artförteckning naturreservatet Falkberget

I artförteckningen nedan anges ett urval av naturvårdsarter funna i naturreservatet Falkberget. Naturvårdsarter definieras enligt ArtDatabanken som fridlysta arter, nyckelararter, rödlistade arter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen "Typ":

- Rödlistekategorier enligt Rödlistade arter i Sverige 2015: EN- starkt hotad, VU- sårbar, NT- nära hotad.
- ÅGP - Arten ingår i ett Åtgärdsprogram för hotade arter
- S - Arten är en signalart enligt Skogsstyrelsen
- N2 - Arten ingår i Natura 2000 Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet
- K – Karaktärsart för kalkbarrskog

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Typ	Fyndplats och frekvens
Kärlväxter			
<i>Aconitum septentrionale</i>	Stormhatt	S, K	Granskogen – spridd
<i>Actaea spicata</i>	Svart trolldruva	S, K	Granskogen – enstaka
<i>Antennaria dioica</i>	Kattfot		Granskogen – enstaka
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	Piprör		Granskogen – enstaka
<i>Carex digitata</i>	Vispstarr	K	Granskogen – täml. allmän Branten – täml. allmän
<i>Crepis paludosa</i>	Kärrfibbla	S	Granskogen – spridd
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvalj	K	Granskogen – täml. allmän Branten – täml. allmän
<i>Cypripedium calceolus</i>	Guckusko	S, N2, K	Granskogen – enstaka
<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	S, K	Granskogen – enstaka
<i>Epipogium aphyllum</i>	Skogsfru	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Goodyera repens</i>	Knärot	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Hepatica nobilis</i>	Blåsippa	S, K	Granskogen – allmän Branten – täml. allmän
<i>Hieracium sect. foliosa</i>	"Norrlandsfibbla"		Granskogen – enstaka
<i>Hypochaeris maculata</i>	Slätterfibbla	VU	Granskogen – enstaka
<i>Lactuca alpina</i>	Torta	S	Granskogen – enstaka
<i>Lathyrus vernus</i>	Vårärt	S, K	Granskogen – täml. allmän Branten – täml. allmän

<i>Lycopodium complanatum</i>	Plattlummer		Granskogen – spridd
<i>Milium effusum</i>	Hässlebrodd		Granskogen – spridd
<i>Platanthera bifolia</i>	Nattviol	K	Granskogen – spridd Branten – spridd
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Kransrams	S, K	Granskogen – enstaka
<i>Sambucus racemosa</i>	Druvfläder		Granskogen – enstaka
<i>Vicia sylvatica</i>	Skogsvicker	K	Granskogen – täml. allmän

Lavar

<i>Cladonia parasitica</i>	Dvärgbägarlav	NT, S	Hällmarken – spridd
<i>Collema furfuraceum</i>	Stiftgelélav	NT, S	Branten (på asp) – spridd
<i>Hypogymnia vittata</i>	Skuggblåslav	S	Branten (på block) – spridd
<i>Leptogium saturninum</i>	Skinnlav	S	Branten (på asp) – spridd
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	NT, S	Hela omr. – täml. allmän Granskogen (på block) – enstaka
<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrovellav	NT, S	Granskogen (på block) – enstaka
<i>Nephroma parile</i>	Bårdlav	S	Granskogen (på block) – enstaka
<i>Parmeliella tritophylla</i>	Korallblylav	S	Granskogen (på asp) – enstaka

Mossor

<i>Antitrichia curtipendula</i>	Fällmossa	S	Branten (på block) – enstaka
<i>Homalothecium sericeum</i>	Guldlockmossa	S	Branten (på asp) – spridd
<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Kranshakmossa	K	Granskogen – allmän Branten – täml. allmän

Svampar

<i>Antrodia primaeva</i>	Urskogsticka	EN	Granskogen (på tallåga)- enstaka
<i>Cortinarius calchrous</i> var. <i>coniferarum</i>	Barrfagerspindling	S, K	Granskogen – enstaka
<i>Cortinarius glaucopus</i>	Strimspindling	S, K	Granskogen – spridd
<i>Cortinarius subg. Phlegmacium</i>	”Lökspindlingar”	S, K	Branten – enstaka
<i>Cortinarius percomis</i>	Kryddspindling	S, K	Granskogen – enstaka
<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Haploporus odoratus</i>	Doftticka	VU, S	Granskogen – enstaka
<i>Hydnellum caeruleum</i>	Blå taggsvamp	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Hydnellum aurantiacum</i>	Orange taggsvamp	NT, S	Granskogen – enstaka

Länsstyrelsen
Jämtlands län

<i>Hydnellum ferrugineum</i>	Dropptaggsvamp	S	Granskogen – enstaka
<i>Hygrophorus erubescens</i>	Besk vaxskivling		Granskogen – täml. allmän
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svavelrisk	S, K	Granskogen – täml. allmän
<i>Leptoporus mollis</i>	Kötticka	S	Granskogen – enstaka
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Gränsticka	NT, S	Granskogen – enstaka Hällmarken - enstaka
<i>Phellinus populicola</i>	Stor aspticka	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Phellodon niger</i>	Svart taggsvamp	NT, S	Granskogen – enstaka
<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkskinn	VU, S	Granskogen – enstaka
<i>Ramaria gracilis</i>	Anisfingersvamp		Granskogen – enstaka
<i>Ramaria subg. Ramaria</i>	Korallfingersvamp	S	Granskogen – enstaka
Fåglar			
<i>Bonasa bonasia</i>	Järpe	N2	Granskogen